NEMZETI SZAKKÉPZÉSI ÉS FELNŐTTKÉPZÉSI HIVATAL

EQAVET

Az Európai Unió társfinanszírozásával

Munkaerőpiaci beválás

Czirfusz Dóra

XXVIII. Országos Közoktatási és Szakképzési Szakértői Konferencia, Eger
2026. november 3–5.

Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal

Mikor sikeres a munkavállalás?

Foglalkoztatottság?

- azonnali elhelyezkedési előny a munkaerőpiacra lépéskor (Cedefop, 2020);
- a szakképzett fiatalok (15-34 év) foglalkoztatottsága stabil, 80,3%-os szinten áll (Eurostat, 2024);
- a fiatal dolgozik ugyan, de **munkakörülményei bizonytalanok lehetnek** (atipikus jogviszony, alacsony jövedelem, részmunkaidő) – prekárius munkavállalás (Standing, 2012)

Illeszkedés?

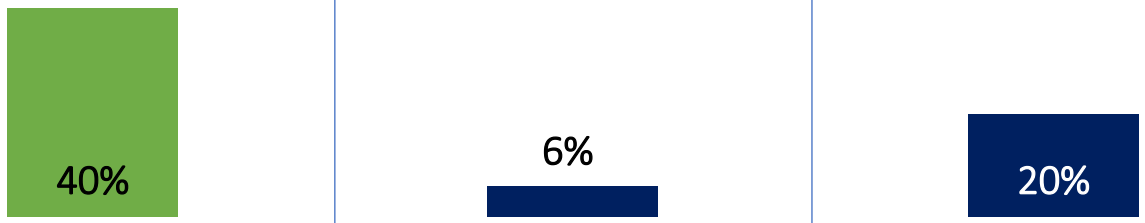
- „baj-e, ha elemző közgazdász vezeti a hatos villamost?” (Polónyi, 2010)
- a munkavállalók jelentős hányada olyan pozíciót tölt be, amely nem felel meg pontosan a képességeinek, ez azonban nem feltétlenül vezet a beválás kudarcához (Cedefop, 2015)
- egy **életpálya** attól még lehet teljes és sikeres, ha az egyén nem a képesítésének megfelelő munkakörben dolgozik (Zerényi, 2017; Lakatos, 2016)

Nem a foglalkoztatás ténye vagy az illeszkedés a kérdés, hanem a munkavállalás stabilitása

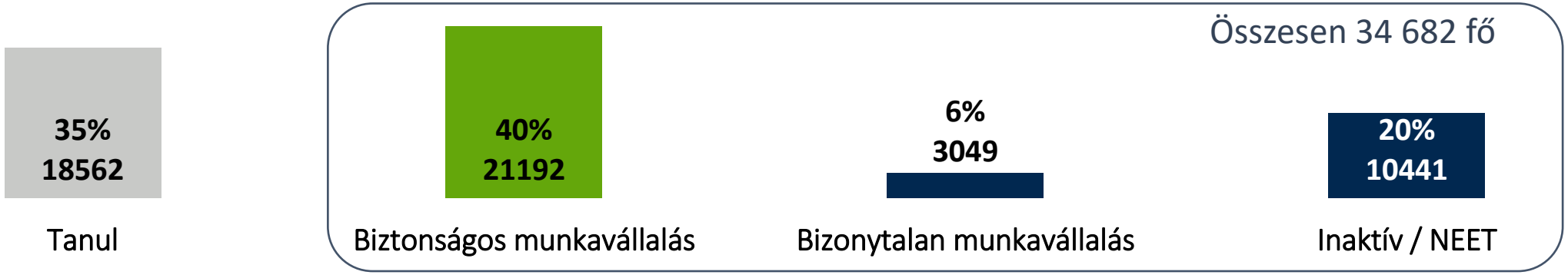
Munkaerőpiaci beválás árnyaltabb megközelítése

Dimenzió	Siker (Friedman & Greenhaus, 2000; Heslin 2005)	Prekariátus (Standing, 2012)	NEET (Eurofound, 2016)
Jövedelem	Megélhetést biztosító jövedelem	Alacsony, kiszámíthatatlan jövedelem	Munkajövedelem hiánya vagy korlátozott hozzáférés
Stabilitás	Biztos munkahely, előrelépési lehetőség	Határozott idejű szerződés, fluktuáció	Nincs foglalkoztatási kapcsolat
Autonómia	Döntési szabadság, szakmai autonómia	Kiszolgáltatottság	Kiszolgáltatottság
Szakmai identitás	Szakmai önazonosság, elismertség	Töredezett munkatapasztalat, identitás hiánya	A foglalkoztatás hiánya miatt a szakmai identitás kialakítása korlátozott
Jövőkép	Távlati tervezés lehetősége	Rövid távú túlélési stratégiák	A tartós kimaradás növelheti a jövőbeli bizonytalanság kockázatát

2022/23-as tanévben végzett 53 244 fő adatát vizsgáltuk 2023 szeptemberében

Hogyan ragadhatók meg az egyes kimenetek az adatok alapján?

• OH FIR rendszerben felsőfokú képzés megkezdésére irányuló bejegyzése szerepel; • a FAR valamely képzésen megjelenik; • a SZIR alapján az első végzettségétől eltérő képzésen tanul	• legalább heti 36 órás bejelentett munkaviszony; ÉS • a bizonytalan munkavállalásra jellemző állapotok nem állnak fenn	Aktív munkaviszony, DE: • jellemzően <36 órás munkaidő; • atipikus jogviszony (pl. KATA, EKHO, EV, őstermelő); • a populáció mediánbérének 60%-a alatti bér	A rendszerből való tartós vagy átmeneti kiesés vagy inaktivitás: • álláskeresési regisztráció; • a munkaviszonyra, tanulásra vonatkozó bejegyzés hiánya

Elemzés felépítése

1 Adatforrás

Szakképzési Pályakövetési Rendszer - Adatintegrációs Modul (SZPR-AM):

- 34 682 fő végzős tanuló adata:
  - Foglalkoztatás
  - Bér
  - Státusz

2 Tanulói kör, vizsgálati időszak

- 2022/2023 tanévben szakképző intézményekben végzett tanulók adatainak vizsgálata
- 2023. szeptemberi, kora-munkaerőpiaci időszakban

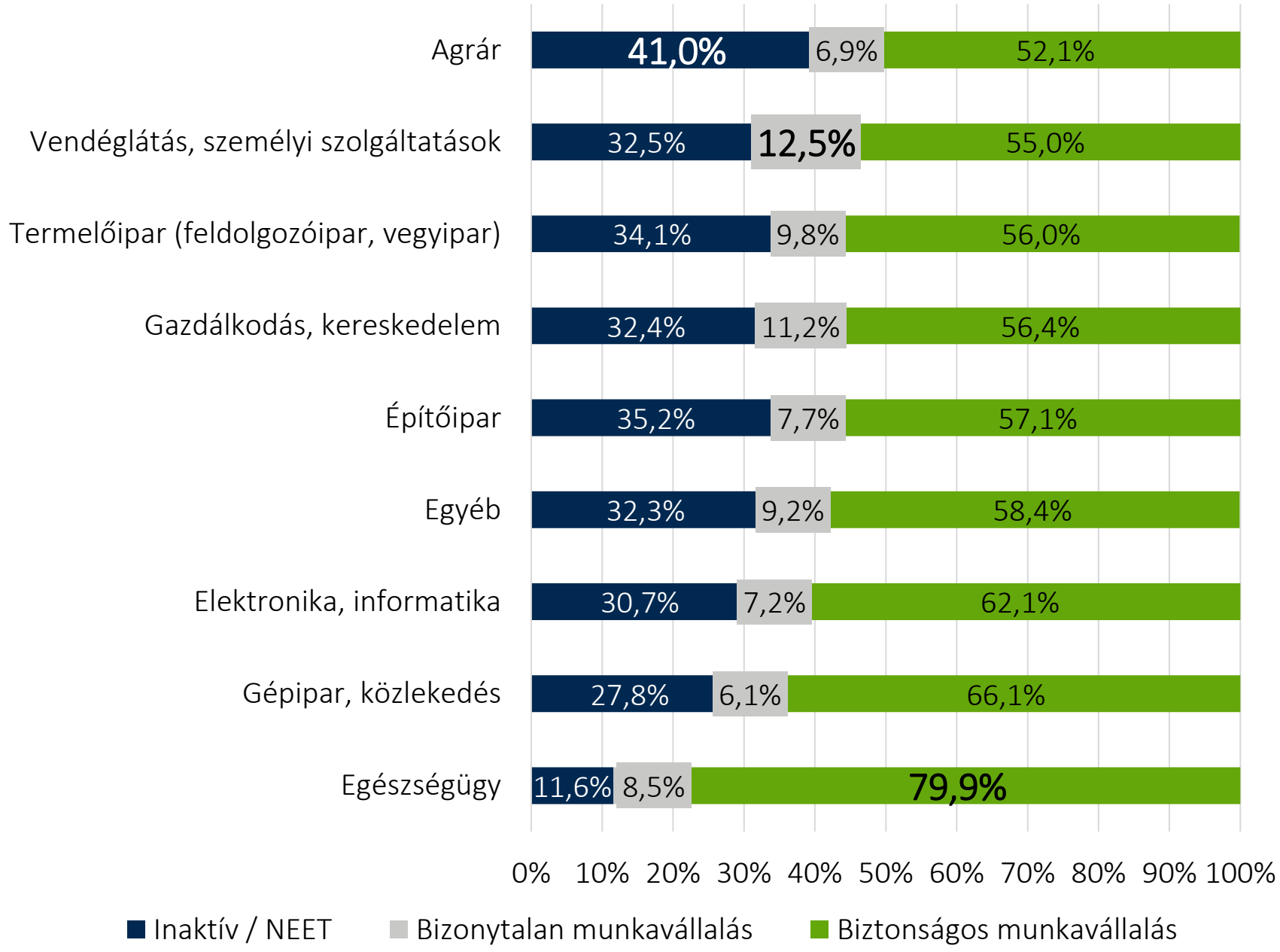
3 Vizsgálat célja

Annak feltárása, hogy mely elérhető egyéni és képzési tényezők határozzák meg leginkább a szakképzésben végzettek biztonságos munkaerőpiaci átlépését.

4 Módszertan

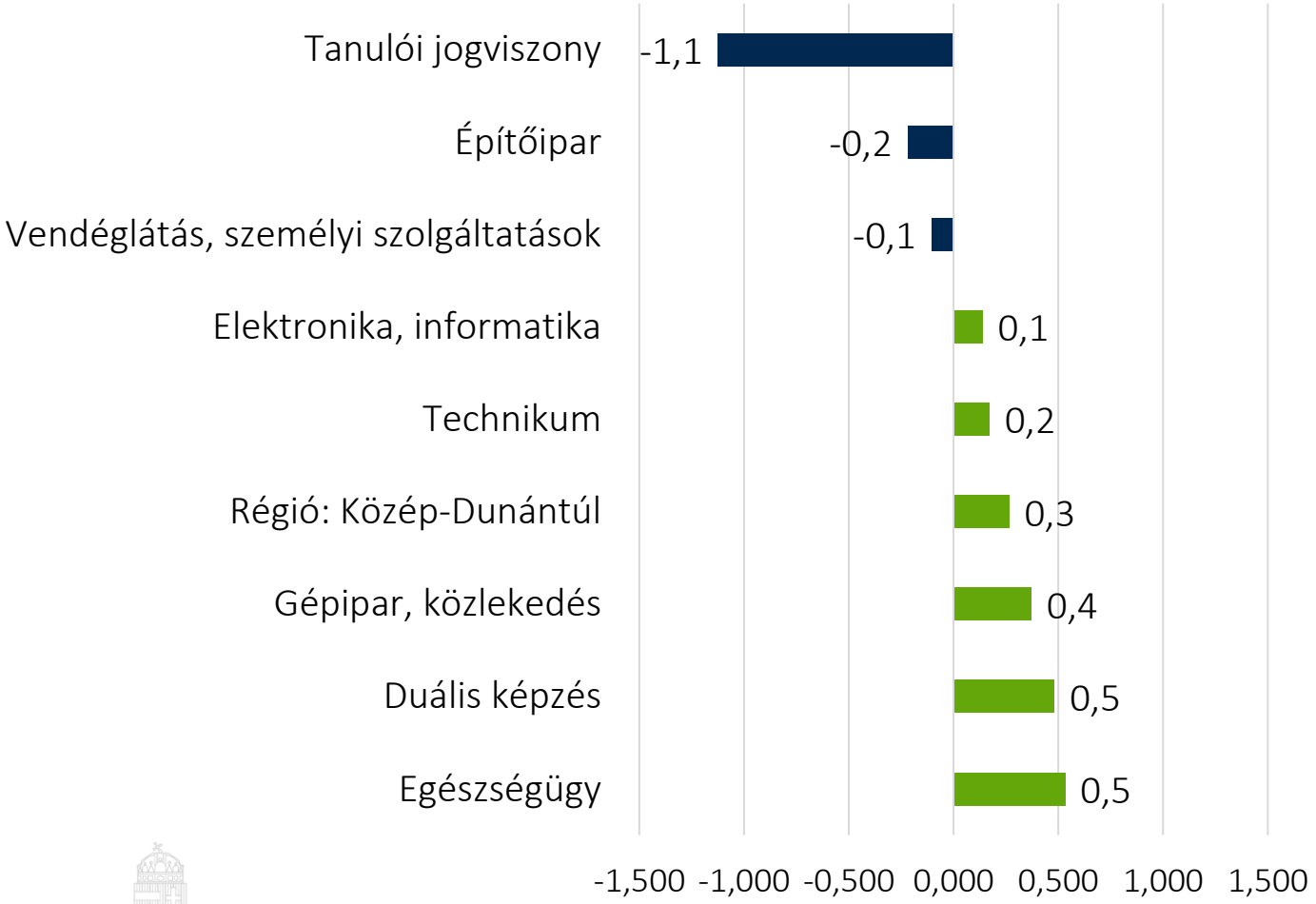
- Gépi tanuláson alapuló osztályozó modell építése (XGBoost eljárás)
- 71%-os pontossággal képes megbecsülni a biztonságos munkavállalás tényét

Ágazati* különbségek a munkaerőpiaci kimenetek szerint

*Az ágazati besorolás az OKJ és Szakmajegyzék ágazatainak tematikus kategorizálásával került meghatározásra.

A biztonságos munkavállalás legfontosabb előrejelzői

a **duális** képzésben részt vevők nagyobb eséllyel lesznek sikeres munkavállalók

látható a **technikumi** képzés előnye a szakképző iskolával szemben

az **ágazati különbségek** a kockázati mintázatokban is megjelennek

a **felnőttképzési jogviszonyra** jellemző meglévő munkatapasztalat egyértelmű jelentősége

a **hátrányos helyzet** összességében gyengébb előrejelző, mint a képzési struktúra

szakképzés kompenzációs potenciálja

Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal

Köszönöm a figyelmet!

czirfusz.dora@gmail.com

Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal

Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal